

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ พฤติกรรมการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกรผู้ปลูก
หอมแดง ในตำบลบ้านโสัง อำเภอบ้านโสัง จังหวัดลำพูน

ผู้เขียน นางสาวณิศาชกมล นันตะแก้ว

ปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ
รองศาสตราจารย์ พวงเพชร ธนสิน

บทคัดย่อ

การศึกษาพฤติกรรมการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกรผู้ปลูกหอมแดงในตำบลบ้านโสัง อำเภอบ้านโสัง จังหวัดลำพูน เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกรผู้ปลูกหอมแดงและศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกรผู้ปลูกหอมแดง ที่มีความรู้ความเข้าใจ การรับรู้ข่าวสารและความเชื่อด้านสุขภาพที่แตกต่างกัน โดยศึกษาจากเกษตรกรผู้ปลูกหอมแดงในเขตพื้นที่ตำบลบ้านโสัง อำเภอบ้านโสัง จังหวัดลำพูน จำนวน 192 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบสัมภาษณ์และการสังเกตพฤติกรรม ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพรรณนาแสดงด้วยค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สถิติวิเคราะห์ คือ การทดสอบค่า ANOVA

การศึกษาพฤติกรรมการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชครอบคลุมทั้ง 3 ขั้นตอน ซึ่งได้แก่ ก่อนการฉีดพ่นสารเคมี ขณะฉีดพ่นสารเคมี และหลังการฉีดพ่นสารเคมี พบว่ากลุ่มตัวอย่างเกษตรกรมีพฤติกรรมการปฏิบัติถูกต้องอยู่ในระดับสูงในขั้นตอนก่อนการฉีดพ่นสารเคมี และขณะฉีดพ่นสารเคมี ส่วนขั้นตอนหลังการฉีดพ่นสารเคมีกลุ่มตัวอย่างเกษตรกรมีพฤติกรรมการปฏิบัติถูกต้องอยู่ในระดับปานกลาง

การศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชทั้ง 3 ขั้นตอน ของกลุ่มตัวอย่างเกษตรกรที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสารเคมีกำจัดศัตรูพืชและผลกระทบของสารเคมีกำจัดศัตรูพืช การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับสารเคมีกำจัดศัตรูพืช และความเชื่อด้านสุขภาพแตกต่างกัน พบว่า กลุ่มตัวอย่างเกษตรกรที่มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสารเคมีและผลกระทบของสารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่อยู่ในระดับสูง จะมีพฤติกรรมการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชทั้ง 3 ขั้นตอนที่ดีกว่า

กลุ่มตัวอย่างเกษตรกรที่มีความรู้ความเข้าใจระดับปานกลางและระดับต่ำ กลุ่มตัวอย่างเกษตรกรที่มีระดับการรับรู้ข่าวสารระดับต่ำ จะมีพฤติกรรมการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชทั้ง 3 ขั้นตอน ที่ดีกว่ากลุ่มตัวอย่างเกษตรกรที่มีระดับการรับรู้ข่าวสารระดับปานกลางและระดับสูง สำหรับกลุ่มตัวอย่างเกษตรกรที่มีความเชื่อด้านสุขภาพถูกต้องระดับมาก มีพฤติกรรมการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชทั้ง 3 ขั้นตอน ที่ดีกว่ากลุ่มตัวอย่างเกษตรกรที่มีระดับความเชื่อด้านสุขภาพถูกต้องระดับปานกลางและระดับน้อย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

Independent Study Title Behavioral in Pesticides Use among Shallot Growers in
Tambon Ban Hong, Amphoe Ban Hong, Changwat Lamphun

Author Miss Nichakamol Nantakaew

Degree Master of Arts (Man and Environment Management)

Independent Study Advisor Assoc. Prof. Puangpetch Dhanasin

ABSTRACT

The study of behavior in pesticides use among shallot growers in Tambon Ban Hong, Amphoe Ban Hong, Changwat Lamphun is a survey research aimed at understanding behaviors of chemical pesticides use among shallot growers, as well as to compare behaviors in pesticides use among shallot growers who have varying degrees of awareness and access to information and have different attitudes on health. 192 shallot growers in Tambon Ban Hong, Amphoe Ban Hong, Changwat Lamphun, were taken as a sampling group in the study, the methodologies of which included questionnaire interview and behavioral observation. Data analysis has been performed based on frequency, percentage, average values and standard deviation used for ANOVA test.

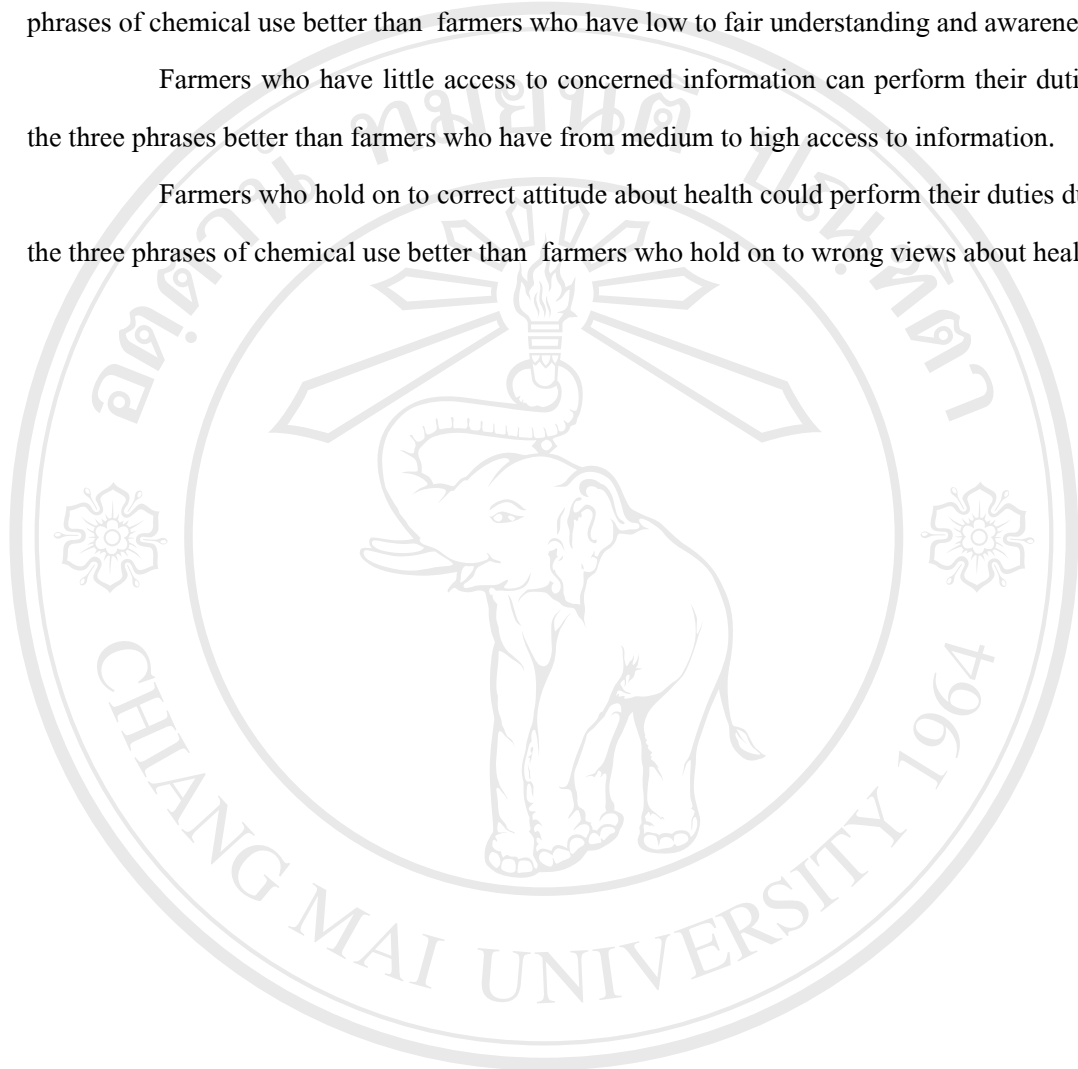
Behavioral study on the use of pesticides covers three phrases including before spraying chemicals, during spraying chemicals and after spraying chemicals. It was found that the sampling group of shallot growers in performing their chemical spray could generally compile very well with safety standard before and during the spray, though they performed medium concerning action after the spray.

It was found from the comparative study of behaviors among the three phrases of shallot growers who have different awareness and understanding about the impacts of pesticides and their varying degrees of access to information concerning pesticides and hold on to different views concerning health that;

Farmers who have a high understanding and awareness about the use of and impacts of pesticides performed their duties and could comply with safety standard during the three phrases of chemical use better than farmers who have low to fair understanding and awareness.

Farmers who have little access to concerned information can perform their duties in the three phrases better than farmers who have from medium to high access to information.

Farmers who hold on to correct attitude about health could perform their duties during the three phrases of chemical use better than farmers who hold on to wrong views about health.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved